

Ebeveynlik planları

Ebeveynlerin, ebeveynlik planı yaparken göz önünde bulundurması gereken bilgiler

Ayrılık, başta çocuklar olmak üzere ilgili herkes için zorlayıcı olabilir. Bu zor dönemde çocuklar, hem ebeveynlerinin hem de nineleri, dedeleri ve kardeşleri gibi hayatlarındaki diğer önemli kişilerin desteğine ihtiyaç duyarlar. Geleceğe dair belirsizliklerin azalması herkes için önemlidir.

Aile hukuku sistemi, ayrılık aşamasındaki ebeveynleri, güvenli olduğu durumlarda mahkemeye gitmeden kendi aralarında çocuklarla ilgili düzenlemeler yapmaya teşvik etmektedir.

Ebeveynler, ebeveynlik planı yaparak çocukları için istedikleri düzenlemeleri belirleyebilirler.

Ebeveynlik planı yaparken göz önünde bulundurmanız gereken en önemli konu, çocuğunuz için en iyi seçeneğin ne olduğudur.

Ebeveynlik planı nedir?

Ebeveynlik planı, bir çocuğun her bir ebeveynle geçireceği zamanı, çocuğun günlük yaşamına ilişkin pratik hususları ve ebeveynlerin çocukları için uzun vadeli önemli konularda nasıl karar vermeyi kabul ettiklerini kapsayan gönüllü bir anlaşmadır.

Ebeveynlik planı, her iki ebeveyn de kabul ettiği sürece herhangi bir zamanda değiştirilebilir.

Kimler ebeveynlik planı yapabilir?

1975 Aile Hukuku Yasası (Aile Hukuku Yasası) kapsamında bir ebeveynlik planı oluşturmak için planın yapılması ve çocuğun her iki ebeveyni tarafından imzalanıp tarih atılması gerekmektedir. Bununla birlikte, nine, dede ve üvey ebeveynler gibi diğer kişiler de ebeveynlik planına dâhil edilebilir.

Ebeveynlik planları ve yasalar

Ebeveynlik planı, yazılı olduğu ve her iki ebeveyn tarafından imzalanıp tarih atıldığı sürece herhangi bir biçimde olabilir. Herhangi bir tehdit, baskı veya zorlama olmaksızın yapılmalıdır. Bu, Aile Hukuku Yasası uyarınca gereklidir.

Ebeveynlik planlarının yasal olarak uygulanamadığını ve mahkeme tarafından verilen ebeveynlik kararlarından farklı olduğunu bilmeniz önemlidir. Ebeveynlik planı yapan ebeveynler, mahkemeden bu planla aynı şartları taşıyan bir karar vermesini isteyebilirler. Ebeveynlik planının mahkeme kararı haline getirilmesi konusunda her iki taraf da anlaşırsa ebeveynler mahkemeden "sulh kararı" (consent order) vermesini isteyebilir. Verilen bu kararlar yasal olarak bağlayıcıdır ve mahkeme tarafından verilen diğer ebeveynlik kararları ile aynı etkiye sahiptir.

Ebeveynler daha sonraki bir tarihte mahkemeye başvurursa mahkeme, çocuğun üstün yararına olacaksa çocukla ilgili ebeveynlik kararları verirken en yakın tarihli ebeveynlik planının şartlarını dikkate almalıdır. Mahkeme ayrıca her iki ebeveynin de çocukla ilgili yükümlülüklerini ne ölçüde yerine getirdiğini değerlendirir. Bu yükümlülükler ebeveynlik planının şartlarını da içerebilir.

Ebeveynlik düzenlemelerini belirleyen bir mahkeme kararı varsa ebeveynler (mahkeme kararı aksini belirtmediği sürece) bu düzenlemeleri bir ebeveynlik planı aracılığıyla değiştirmeyi kabul edebilirler. Bu, ebeveynlerin yeniden mahkemeye başvurmadan değişiklikler üzerinde anlaşmalarını kolaylaştırır.

Ebeveynlik planı, mahkemenin verdiği ebeveynlik kararını değiştirirse ebeveynler, eski ebeveynlik kararının yeni ebeveynlik planının şartlarıyla tutarsız olan kısımlarını uygulayamayabilir.

Çocuğun üstün yararı

Ebeveynler bir çocuk hakkında karar verirken çocuğun ihtiyaçları her şeyden önce gelmelidir.

Yasalar, mahkemenin ebeveynlik kararı verirken çocuklar için en iyi seçeneği belirlemesi için göz önünde bulundurması gereken hususları açıklayan unsurlardan oluşan bir liste ortaya koymaktadır. Ebeveynlerin, ebeveynlik planları yaparken ve çocuk için kararları kimin vereceği, çocuğun kiminle yaşayacağı ve kiminle vakit geçireceği gibi konularda karar verirken bu unsurları göz önünde bulundurmaları faydalı olabilir.

İlgili unsurlardan bazıları şunlardır:

- Çocuğun ve çocuğa bakan kişilerin güvenliği (geçmişte aile içi şiddet olup olmadığı da dâhildir)
- Çocuğun görüşleri
- Çocuğun gelişimsel, psikolojik, duygusal ve kültürel ihtiyaçları
- Çocuktan sorumlu olacak her kişinin çocuğun gelişimsel, psikolojik, duygusal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılama becerisi
- Ebeveynlerinin her biriyle ve hayatındaki diğer kişilerle (örnek olarak nine, dede ve kardeşler) ilişki kurmanın çocuğa sağlayacağı yarar
- Çocuğun özel koşullarıyla ilgili olan diğer her şey.

Eğer çocuk Aborjin veya Torres Boğazı Adalı bir çocuksa ebeveynlik planının çocuğun Aborjin veya Torres Boğazı Adalı kültürünü deneyimlemesine nasıl yardımcı olacağını düşünmek de önemlidir.

Ebeveynlik planına neler dâhil edilebilir?

Ebeveynlik planı, ayrılık sonrası ailenin koşullarına özgü olacaktır. Pratik, basit ve mümkün olduğunca anlaşılır olmalıdır.

Ebeveynlik planı, çocukların bakımı, refahı ve gelişiminin herhangi bir yönüyle ilgili olabilir.

Ebeveynlik planı kapsamında ele alınabilecek konular arasında şunlar yer almaktadır:

- Çocuğun kiminle yaşayacağı
- Çocuğun her bir ebeveynle ne kadar zaman geçireceği (aşağıdaki "Zaman düzenlemeleri" bölümüne bakınız)
- Çocuğun ninesi ve dedesi gibi diğer kişilerle ne kadar zaman geçireceği
- Önemli uzun vadeli konularda karar verme de dâhil olmak üzere ebeveyn sorumluluğunun nasıl paylaştırılacağı (aşağıdaki "Ebeveyn sorumluluğu" bölümüne bakınız)
- Çocuğu etkileyen uzun vadeli önemli konularda karar verirken yapılması gereken danışma ve görüşme süreci
- Çocuğun her bir ebeveynle veya diğer kişilerle nasıl iletişim kuracağı (örnek olarak telefon, e-posta veya mektup yoluyla)
- Doğum günleri ve tatiller gibi özel günler için ne gibi düzenlemeler yapılması gerektiği
- Planı değiştirmek veya planla ilgili anlaşmazlıkları çözmek için hangi sürecin kullanılabileceği
- Çocuk için nafaka*
- Ebeveyn sorumluluğu veya çocuğun bakımı, refahı ve gelişimi ile ilgili diğer önemli hususlar.

*Ebeveynlik planınıza çocuk nafakasını dâhil etme konusunda özel kurallar geçerlidir (aşağıdaki "**Bakım kararları: çocuk nafakası ve Centrelink üzerindeki etkiler**" bölümüne bakınız).

Ebeveynlik planıma başka konuları da ekleyebilir miyim?

Aile Hukuku Yasası kapsamındaki ebeveynlik planları, çocukların bakımı, refahı ve gelişiminin belirli bir yönünü *ele almalıdır*. Eş nafakası veya mülkiyet gibi diğer hükümler de eklenebilir ancak bunlar yasal olarak uygulanamaz. Bu hükümler, bu hususlarda karşılıklı anlaşılması halinde sulh kararlarının çıkartılması gibi başka yollarla da yasal olarak uygulanabilir hale getirilebilir. Sulh kararlarının çıkarılması için her iki tarafın da şartları kabul etmesi ve anlaşmanın onay için mahkemeye sunulması gerekir.

Zaman düzenlemeleri

Yasalar, bir çocuğun her bir ebeveyniyle ne kadar zaman geçirmesi gerektiği konusunda herhangi bir varsayım içermemektedir. Bazıları, Avustralya yasalarının ebeveynlere çocuklarıyla eşit zaman geçirme hakkı verdiğini düşünse de durum hiçbir zaman böyle olmamıştır.

Bir çocuğun kiminle yaşaması ve vakit geçirmesi gerektiğine karar verirken, ebeveynler, mahkemenin karar vermesi gerektiğinde göz önünde bulunduracağı 'üstün yarar' unsurlarını incelemeyi yararlı bulabilirler (yukarıdaki "**Çocuğun üstün yararı**" bölümüne bakınız).

Ebeveyn sorumluluğu

Ebeveyn sorumluluğu, ebeveynlerin çocuklarıyla ilgili olarak sahip oldukları tüm görev, güç, sorumluluk ve yetkiyi ifade eder.

Ebeveynlerden her biri, evli olup olmadıklarına, fiili bir ilişki içinde olup olmadıklarına, hiç ilişki yaşamamış olup olmadıklarına veya diğer durumlarına bakılmaksızın çocukları açısından genel olarak ebeveyn sorumluluğuna sahiptir. Bu, her bir ebeveynin çocukla ilgili kararları bağımsız olarak alabileceği anlamına gelir. 18 yaşından küçük bir çocuğun ebeveynleri ayrıldığında ebeveyn sorumluluğu mahkeme kararıyla değiştirilmediği sürece devam eder.

Ebeveyn sorumluluğunun, ebeveynlik planınızda ele alabileceğiniz önemli bir yönü, çocuğunuz için uzun vadeli önemli konularda nasıl karar verileceğidir. Uzun vadeli başlıca konular arasında çocuğun eğitimi, dinî ve kültürel terbiyesi, sağlığı, ismi ve çocuğun yaşam düzenindeki önemli değişiklikler yer almaktadır.

Avustralya aile hukuku, ayrı yaşayan ebeveynleri, çocukları için uzun vadeli önemli konularda karar verirken, güvenli olduğu sürece, birbirlerine danışmaya teşvik etmektedir. Bu kararlar alınırken çocuğun üstün yararı en önemli husustur.

Mahkeme kararlarının gerekli olması halinde mahkemenin, ebeveynlerin uzun vadeli önemli konularda karar alma süreçlerini eşit olarak paylaşmalarına yönelik kararlar alacağına dair bir varsayım artık bulunmamaktadır. Mahkeme, davanın özel koşullarına bakar ve çocuk için en iyisinin ne olduğuna dayanarak karar verir. Mahkeme kararları, önemli ve uzun vadeli konularda karar verme de dâhil olmak üzere ortak veya tek ebeveyn sorumluluğu konusunda olabilir. Mahkeme ayrıca bazı önemli ve uzun vadeli konularla ilgili olarak ortak veya tek başına karar verme sürecini içerecek kararlar verebilir.

Ebeveynlik planı hazırlarken dikkat edilmesi gereken diğer konular

Ebeveynler, ebeveynlik planı hazırlarken ebeveynlik planı hazırlamanın yasal sonuçları da dâhil olmak üzere bu belgede yer alan bilgileri dikkate almalıdır. Ebeveynler, yukarıdaki listede yer alan konuları ebeveynlik planına eklemeyi faydalı bulabilirler (yukarıdaki "**Ebeveynlik planına neler dâhil edilebilir**" bölümüne bakınız).

Ebeveynlik planının şartlarıyla ilgili herhangi bir anlaşmazlığın çözülmesi veya ebeveynlik planının değiştirilmesi için düzenlemelerin eklenmesi yararlı olabilir. Çocukların ihtiyaçları veya koşulları çocuklar büyüdükçe (örnek olarak çocuklar ilkokula veya ortaokula başladığında) değişirse bu durum yardımcı olabilir.

Bakım kararları: Nafaka ve Centrelink üzerindeki etkiler

Çocuk Destek Programı ve Aile Vergi Yardımı Kısım A, ebeveynlerin çocuklarının mali desteğinden öncelikle sorumlu olduğu ve Avustralya Hükümetinin gerektiğinde ailelere yardım sağladığı şeklindeki uzun süredir devam eden ilkeyi yansıtacak şekilde yakından bağlantılıdır.

Çocukların bakımına dair düzenlemeler, ebeveynin nafaka ödemelerini, Aile Vergi Yardımını ve gelir desteği ödemelerini etkileyebilir.

Daha fazla bilgi Services Australia internet sitesinde bulunabilir:
<https://www.servicesaustralia.gov.au/learning-about-child-support>.

Ebeveynlik planına uymakta zorlanıyor musunuz?

Ebeveynlerden biri ebeveynlik planına uymakta zorluk çekiyorsa ve bunu diğer ebeveynle anlaşarak çözemiyorsa danışmanlık ve aile anlaşmazlıklarının çözümü gibi yardımcı olabilecek bir dizi hizmetten yararlanabilir. Örnek olarak ebeveynler, bir uzman yardımıyla var olan bir anlaşmayı değiştirebilir veya yeni bir ebeveynlik planı yapabilirler.

Bilgi ve tavsiye almak için 1800 050 321 numaralı telefondan Aile İlişkileri Danışma Hattı ile irtibata geçin. Bu hattın, bölgenizdeki Aile İlişkileri Merkezi gibi hizmetlere yönlendirilmeyi de isteyebilirsiniz.

Ebeveynlik planı yapmak konusunda yardıma mı ihtiyacınız var?

Ebeveynlerin çocuklarıyla ilgili bir anlaşmaya varmalarına yardımcı olmak için danışmanlık ve aile anlaşmazlıklarının çözümü gibi hizmetler mevcuttur. Bu hizmetler, Aile İlişkileri Merkezleri de dâhil olmak üzere çeşitli kuruluşlar tarafından sunulmaktadır.

Konu	Yararlanabileceğiniz destekler
Ebeveynlik planlarının yapılması	Ebeveynlik planlarının yapılması ve bunlara uyulması konusunda size yardımcı olabilecek çok sayıda hizmet bulunmaktadır: - Aile İlişkileri Danışma Hattı: 1800 050 321 numaralı telefonu arayın veya https://www.familyrelationships.gov.au/talk-someone/advice-line adresini ziyaret edin. - Aile İlişkileri Merkezleri ve diğer aile uyuşmazlık çözüm hizmetleri: 1800 050 321 numaralı telefonu arayın. - Çevrim İçi Aile İlişkileri: www.familyrelationships.gov.au adresini ziyaret edin. - Akreditasyonlu Aile Uyuşmazlık Çözümü Uygulayıcılarının listesi: https://fdrr.ag.gov.au/ adresini ziyaret edin.
Aile hukuku danışmanlığı	Hizmetler ve destek de dâhil olmak üzere aile hukuku hakkında bilgi için Avustralya Başsavcılığının internet sitesini ziyaret edin: - Aile Hukuku Hizmetleri ve Desteği bilgi formu: https://www.ag.gov.au/families-and-marriage/publications/family-law-services-and-support-fact-sheet 2024 yılında ebeveynler ve taraflar için ebeveynlik çerçevesinde yapılan değişikliklere genel bakış: https://www.ag.gov.au/families-and-marriage/publications/family-law-amendment-act-2023-factsheet-parents
Ebeveynlik yardımı	Avustralya Hükümeti, bir dizi kuruluşa ebeveynlere program ve destek vermeleri için kaynak sağlamaktadır: - İhtiyaçlarınızı destekleyecek en yakın kuruluşu bulmak için https://serviceproviders.dss.gov.au/ adresini ziyaret edin. - Avustralya Hükümeti, ebeveynler için çeşitli bilgileri içeren Raising Children Network'e (Çocuk Yetiştirme Ağı) kaynak sağlamaktadır: https://raisingchildren.net.au/grown-ups/family-life.
Çocuk Destek Programı	Çocuk Desteği hakkında bilgi için 13 12 72 numaralı telefondan Services Australia ile irtibata geçin veya https://www.servicesaustralia.gov.au/learning-about-child-support?context=60015 adresini ziyaret edin. - Çocuk Destek Ödemesi Tahmin Araçları: https://www.servicesaustralia.gov.au/online-estimators?context=64107. - Çocuk Destek Rehberi: https://www.servicesaustralia.gov.au/child-support-online-help-guides?context=64107.

Aile Vergi Yardımı	Services Australia (Centrelink) ile 13 16 50 numaralı telefondan iletişime geçin veya Aile Vergi Yardımı bilgilendirme internet sayfasını ziyaret edin: https://www.servicesaustralia.gov.au/family-tax-benefit. • Avustralya Hükümeti Ödemeleri için bir rehber: https://www.servicesaustralia.gov.au/guide-to-australian-government-payments?context=22. • Aile Yardımı Rehberi: https://guides.dss.gov.au/family-assistance-guide. • Aile Vergi Yardımı ile Çocuk Desteği etkileşimleri: https://guides.dss.gov.au/child-support-guide. • Çocuk Yetiştirmek: https://www.servicesaustralia.gov.au/raising-kids.
--------------------	---